

Проект «Візія-2033»: збереження та розвиток трудових ресурсів України в найближче десятиріччя

Донор проекту:

Міжнародний фонд «Відродження»

Виконавці проекту:

Всеукраїнська асоціація компаній з міжнародного працевлаштування разом з

Інститутом демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи

Національної академії наук України та Маріупольським Державним Університетом

Період реалізації:

01.09.2023 – 31.08.2024

Керівник проекту:

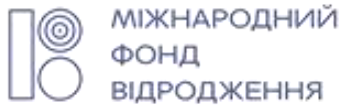
Воскобойник Василь

Актуальність проекту

Кількість населення України постійно зменшується. Найбільша кількість співвітчизників була зафіксована у 1992-му році – 52 млн людей. На початок 2022-го року нас вже було приблизно 37 млн, а на початок 2023-го року - приблизно 32 млн. Чим довше триватиме гаряча фаза війни, тим менше українців повертатимуться додому. Беручи до уваги досвід війни в колишній Югославії, де після закінчення війни додому повернулася тільки третина з тих, хто виїхав, ми можемо припустити, що без сприяння поверненню українців з-за кордону та залучення іноземних трудових мігрантів економіка України може бути приречена на деградацію, а населення – на подальше скорочення. В ході проекту нам потрібно з'ясувати чи дійсно без повернення українців з-за кордону та залучення трудових мігрантів з інших країн зростання української економіки в майбутньому неможливо.

Проблема на вирішення якої спрямовано проект

Головна проблема, яка є на сьогодні, – постійне скорочення чисельності населення. Вже можна казати, що в Україні відбувається демографічна катастрофа, яка посилюється військовими діями що відбуваються в нашій країні. НБУ в своєму інфляційному звіті за січень 2023 року прямо вказує: «...несприятливі економічні та соціальні умови в країні в повоєнний період можуть посилити еміграцію після зняття обмежень на виїзд чоловіків віком 18–60 років. Це призведе до дефіциту робочої сили та посилення диспропорцій на ринку праці, що погіршуватиме перспективи економічного відновлення. У довгостроковій перспективі є ризик майбутньої демографічної кризи через значну кількість молодих людей, які виїхали з України.»

Мета проекту

Мета проекту – збереження та розвиток трудових ресурсів України. Сприяння поверненню українців, котрі знаходяться зараз за кордоном, скорочення обсягів трудової міграції з України та залучення трудових мігрантів з інших країн. Забезпечення, через проведення досліджень і експертних обговорень, підготовки профільного законодавства, яке буде побудоване на основі фактів та відповідатиме принципам недискримінації та поваги до прав людини.

Діяльність в межах проекту

1. Проведення наукової експертизи ситуації, яка склалась з трудовими ресурсами в Україні, оцінка відношення до повернення та залучення трудових ресурсів серед представників місцевої влади, місцевого бізнесу та мешканців окремих регіонів, визначення потреб та можливостей.
2. Проведення наукової експертизи міграційних політик окремих країн світу, щоб зробити комплексний висновок стосовно найбільш цікавих для України практик, які використовуються у світі, задля внесення змін та актуалізації міграційної політики України.
3. Винесення на публічне обговорення інформації щодо наукової експертизи ситуації, яка склалась з трудовими ресурсами. Оцінка відношення до повернення та залучення трудових ресурсів серед представників місцевої влади, місцевого бізнесу та мешканців окремих регіонів.

Діяльність в межах проекту

4. Виконання наукової експертизи міграційних політик окремих країн світу. Винесення цієї інформації на обговорення з представниками бізнесу, місцевої влади та громадськості. Окреслити коло можливих рішень проблем, які з'являться.
5. Науковці та представники різних секторів економіки та громадського суспільства, на підставі пропозицій з боку бізнесу, місцевої влади та громадськості, формують драфти змін в законодавство та внесення змін та актуалізацію міграційної політики України.
6. Суспільне обговорення драфтів, які підготують представники наукового середовища та представники різних секторів економіки та громадського суспільства .

Діяльність в межах проекту

7. Внесення остаточних змін та формування конкретних пропозицій до влади щодо внесення змін в поточне законодавство, постійна адвокація напрацьованих ідей.

До обговорення планується залучити науковців, експертів, громадських діячів для того, щоб бачення змін у міграційній політиці торкалось не тільки можновладців, але і було схвально прийнято українським суспільством.

Очікувані результати проекту

1. Початок широкого обговорення теми повернення українців, котрі знаходяться зараз за кордоном, скорочення обсягів трудової міграції з України та залучення трудових мігрантів з інших країн, яке буде проводитись у колі науковців, представників різних секторів економіки та громадського суспільства, на основі проведених досліджень.
2. Напрацювання шляхів залучення, адаптації та соціалізації іноземних трудових мігрантів.
3. Створення драфту внесення змін та актуалізацію міграційної політики України.
4. Аналітичні документи, які будуть отримані за підсумками 2 досліджень.

Команда проекту

Воскобойник Василь

Керівник проекту

Президент Всеукраїнської Асоціації компаній з міжнародного працевлаштування

Функції у проекті: в рамках проекту здійснюватиме загальне керівництво проектом, залучатиме ресурси на його реалізацію, буде проводити комунікаційну компанію та просування проекту у ЗМІ.

Елла ЛІБАНОВА

Науковий консультант проекту,

доктор економічних наук, професор, Академік Національної академії наук України, Член міжнародного союзу демографів. Директор Інституту демографії та соціальних досліджень.

Функції у проекті: в рамках проекту здійснюватиме керівництво напрямом «Оцінка ситуації яка склалась з трудовими ресурсами в Україні».

Світлана КАЛІНІНА

Науковий консультант проекту,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки праці Маріупольського державного університету (м. Київ), очільник наукової школи з питань міжнародного ринку праці.

Функції у проекті: в рамках проекту здійснюватиме керівництво напрямом «Аналіз міграційної політики держав: орієнтири для України».

Залучені експерти та дослідники

Світлана ЛАНСЬКА, експертка з питань формування та розвитку людського капіталу, регулювання зайнятості населення, кандидатка економічних наук, доцентка, доцентка кафедри економіки праці Маріупольського державного університету; членкиня групи впровадження навчальних курсів для Порталу управління знаннями Національного агентства України з питань державної служби для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Функції у проєкті: в рамках проєкту здійснюватиме дослідження моделей міграційної політики країн.

Валерія ПОДУНАЙ, експертка-дослідниця з питань трудовересурсного забезпечення економіки в умовах глобальних трансформацій, кандидатка економічних наук, доцентка, доцентка кафедри економіки праці Маріупольського державного університету, стипендіатка Кабінету Міністрів України та Фонду Віктора Пінчука. Учасниця міжнародних наукових проєктів та стажувань.

Функції у проєкті: в рамках проєкту здійснюватиме дослідження міжнародних міграційних процесів в контексті формування міграційної політики країн.

Олексій Позняк, експерт з питань міграції, кандидат економічних наук, завідувач сектору міграційних досліджень Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України. Брав участь у більш ніж 100 наукових проєктах, у тому числі понад 25 проєктів, підтриманих міжнародними організаціями, такими як International Organization for Migration, World Bank, International Labor Organization, United Nations Population Fund, European Commission тощо.

Функції у проєкті: Узагальнення наявної інформації та результатів проведених досліджень щодо оцінки та прогнозування міграції населення України, з урахуванням переміщень населення під час війни рф проти України та у повоєнний період.

Олександр Цимбал, експерт з питань ринку праці, доктор економічних наук, завідувач відділу досліджень ризиків у сфері зайнятості населення Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України. Має більше 20 років загального професійного досвіду у сфері дослідження ринку праці, зайнятості населення, аналізу та прогнозування попиту та пропозиції робочої сили. Брав участь у більш ніж 25 національних та міжнародних наукових проєктах.

Функції у проєкті: Узагальнення наявної інформації та результатів проведених досліджень щодо оцінки та прогнозування попиту на робочу силу та її пропозиції у повоєнний період, підходів до подолання потенційних дисбалансів попиту та пропозиції.

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
КОМПАНІЙ З МІЖНАРОДНОГО
ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Дякую за увагу!

Контакти:

Всеукраїнська Асоціація компаній
міжнародного працевлаштування

+38 067 329 3959

+38 067 502 8835

www@ampua.org